

Kampen om Vollsmose

Helle Lykke Nielsen

Denne artikel diskuterer den tilsyneladende endeløse debat om Odense-bydelen Vollsmose og pointerer det problematiske i, at der til staidighed bliver produceret nyheder baseret på rygter og halve sandheder om bydelen og dens beboere.

BT kunne i januar berette at antallet af indbrud i Vollsmose var fordoblet – fra 94 i 2010 til 188 i 2011. Og ikke nok med det: De mange indbrud var ”ni ud af ti gange” rettet mod etniske danskere. Denne ”omvendte racisme” havde gjort nogle danskere så bange, at de ikke længere turde bo i området. Kilden til historien – en anonym politimand fra Odense – blev ifølge BT bakket op af en vicepolitikommisær, der ”ikke kunne afvise” at indbruddene i særlig grad ramte etniske danskere.

Lad os for et øjeblik antage at det er rigtigt, at nogle indvandrere bevidst går efter danske hjem i Vollsmose. Behøver det så at betyde, at baggrunden for indbruddene er ”omvendt racisme”? Nææh, det kunne jo lige så godt skyldes at der hyppigere er nogen hjemme i indvandrerfamilierne, eftersom disse er større end de danske, eller at det er lettere at bryde ind hos enlige, som der er flere af blandt danskere end blandt indvandrere. Måske er der mere at stjæle af værdi hos danske familier, eller måske er både risikoen for at blive opdaget og de efterfølgende sanktioner større, hvis der begås indbrud mod folk fra egne netværk. Der er med andre ord ikke nogen automatik i at en *eventuel* målrettet indbrudsbølge mod danskere i Vollsmose skulle have noget at gøre med omvendt racisme.

Også BTs dokumentation for Vollsmose-historien er interessant, for den bygger på én person, som oven i købet er anonym. Han er ganske vist politimand, og støttes ifølge BT af en vice-politidirektør. Men det må alt andet lige siges at være et meget spinkelt journalistisk grundlag.

Nu er BT ikke den eneste avis, der kan finde på at trække Vollsmose frem i lyset for en god historie. Pittelkows nye Korte Avis havde Vollsmose på dagsordenen allerede i et af sine allerførste numre i januar, hvor avisen under overskriften ”Vollsmose: Her bestemmer vi” refererede fra området, der ”flyder med våben”. Anledningen var en planlagt bogudgivelse, som kun nævnes i et par linjer allersidst i artiklen, mens indholdet drejede sig om en række episoder, der alle fandt sted mellem 2008 og 2010. Så hvor BT skabte overskrifter om Vollsmose på basis af en anonym politimands udtalelser, valgte Pittelkow og co. i stedet at hente gamle historier om Vollsmose frem fra arkiverne og binde dem op på en godt skjult bogudgivelse.

Det er ikke kun aviser der bruger Vollsmose – det gør politikere også. I forbindelse med BT’s artikelserie var Dansk Folkeparti hurtig ude med sin ubetingede støtte til avisens ”uforfærdede afdækning af tingenes tilstand i Vollsmose” som de fandt ”prismæssig”. Konservative brugte historierne til at markere sig på bekæmpelse af kriminalitet og øget brug af straksdomme, socialdemokraterne udrullede deres planer om integrations- og socialreformer med slagord om

uddannelse og arbejde til alle, og selv et folketingsmedlem fra SF, der ellers burde vide at det er ulovligt at registrere folks etniske oprindelse i Danmark, var ude og kræve en opgørelse over antallet af etniske danskere der havde været udsat for indbrud i Vollsmose.

Forstå mig ret: Selvfølgelig skal aviser skrive om problemer i udsatte boligområder, og selvfølgelig skal politikerne give deres bud på, hvordan de kan løses. Men hvorfor skal det ske på et så spinkelt grundlag der ville få enhver journalistelev til at dumpe til 1.årsprøven? Er vi nået dertil, at man bare skal sige noget tre gange for at det bliver sandhed?

Vollsmose er efterhånden blevet et ikon, der med lidt spidsfindighed kan bruges til alt muligt andet end at løse de sociale problemer, det er eksponent for. Det er blevet et *brand* der kan sælge aviser, gys og forargelse. At en politiker fra Dansk Folkeparti var ude og foreslå kriminalpræventive fodlænker til unge indvandrere, så man kan kontrollere deres færden *inden* de begår kriminalitet, vidner blot om graden af opfindsomhed.

Nu er Vollsmose heldigvis ikke kun et ikon på den dårlige måde, hvis man ellers skal tro reklamefolk og kommunale sagsbehandlere. Odense Kommune, der trods kvarterløftspenge, hotspot-chefer og nærpolti ikke har formået at dæmme op for de mange problemer i området, bl.a. fordi opgaven jo er meget kompleks, forsøgte i 2009-2010 at *re-brande* Vollsmose, så man i stedet for problemer fik øje på områdets mange ressourcer. Derfor hører man i dag ofte, at Vollsmose er det tredje stærkeste brand i Odense efter H.C. Andersen og OB. Hvorfra dette *statement* stammer, er uklart – det nærmeste man kommer en dokumentation synes at være brochuren "Udfold dit område. Håndbog i rebranding af boligområder" fra 2010, der på s. 24 viser en udokumenteret værdiprofil for Vollsmose. Hvad brochuren mangler i dokumentation, har den til gengæld i *Newsspeak*: Her er spørgsmålet ikke længere "hvad vi som samfund kan gøre for Vollsmose, men hvad Vollsmose kan gøre for os." Udsatte boligområder har ikke længere "et dårligt omdømme", men et "uudnyttet potentiale", problemer er blevet til "særlige omdømmeudfordringer", etc. Løsningen ligger i at "afdække områdets vision, kultur og omdømme" – og hokus-pokus: så kan "den nye brand-plattform implementeres og tages i brug." Man skal med andre ord blot "udfolde brandingkræfterne", så er "omdømmeudfordringerne" løst. Hvor svært kan det være?

Brochuren, der er lavet af et reklamebureau, betalt af byfornyelseslovens forsøgsmidler og udgivet af socialministeriet, kommer derved til at ligne det, BT og Pittelkows Korte Avis også gør, nemlig at bruge Vollsmose som ikon, blot med omvendt fortegn.

Man kan nogle gange undre sig over, hvordan forskellige aktører slipper af sted med at bruge Vollsmose til alskens formål. En af grundene er uden tvivl, at

vi i Danmark ikke registrerer folk på basis af etnisk oprindelse og modersmål, sådan som man fx gør i USA. Det er i mange sammenhænge ganske fornuftigt, men ulempen er at vi ikke kan efterprøve de påstande, BT, Pittelkow og reklamebureauerne fremfører. Derved bliver det gratis at ophøje tilfældige menneskers tilfældige mavefornemmelser til sandhed, og det giver frit spil til alskens forestillinger om, hvordan tingene hænger sammen i Vollsmose.

Der er ingen lette løsninger på komplekse problemer, heller ikke i Vollsmose, kun hårdt politiarbejde, seriøse politiske forlig og en sejlivet social indsats. Og det tager tid. I mellemtiden ville det være godt, om alle de der har så travlt med at eksponere området af hensyn til oplagstal, politiske projekter og offentlige projektpenge, ville omgås sandheden lidt mere omhyggeligt og levere en ordentlig dokumentation for deres pointer. Det har både beboerne i Vollsmose og alle os andre en klar interesse i.